

Informace z jednání Komoditní rady pro mléko a hovězí maso ze dne 22. 8. 2024

17. 09. 2024

Srpnové jednání Komoditní rady pro mléko a hovězí maso při AK ČR se uskutečnilo tradičně v Českých Budějovicích při příležitosti mezinárodního agrosalonu Země živitelka, která letos oslavila 50. ročník. Jednání se konalo ve čtvrtek 22. srpna 2024 přímo v prostorách Národního pavilonu Z na Výstavišti České Budějovice, a to za přítomnosti hostů z Ministerstva zemědělství, Státního zemědělského intervenčního fondu, Ústavu zemědělské ekonomiky a informací či Českomoravského svazu mlékárenského. Zúčastnil se též prezident Agrární komory ČR Jan Doležal.

Předseda komoditní rady Leoš Říha ve svém úvodním slově přivítal hosty, seznámil přítomné s programem a informoval krátce o stavu sektoru a jeho aktuálních problémech. Živočišná výroba v tuzemsku je podle něj opomíjena od vstupu do Evropské unie a projevuje se to na hodnotách soběstačnosti Česka v produkci komodit živočišného původu. Agrární komora ČR na to opakovaně upozorňuje. Říha dále stručně shrnul vývoj ohledně zamýšleného zpřísnění pravidel erozní ohroženosti v rámci DZES 5 a dosud chybějící dopadovou studii, antibyrokratický balíček, otázku udržitelnosti hospodaření a dosavadní cenový vývoj komodit. Připomněl také 2 miliardy korun na podporu sektoru slíbené ministrem práce a sociálních věcí Marianem Jurečkou v roce 2022, které by podle posledních informací měly být rozděleny v roce 2025.

Jako první z hostů vystoupil Pavel Hakl z Odboru živočišných komodit a ochrany zvířat Ministerstva zemědělství a mluvil o aktuálním stavu výplaty dotačních podpor směřujících do sektoru. V letošním roce byla navýšena finanční alokace pro dotační tituly 20 na celkovou sumu 1,222 miliardy korun. Na zálohách bylo vyplaceno 836 milionů korun s tím, že na podzim zbývá doplatit zhruba 386 milionů korun. Ohledně vyplacení 2 miliard korun v roce 2025 potvrdil, že teprve bude stanoven způsob jejich rozdělení.

Další si vzal slovo ředitel Odboru společné organizace trhů Státního zemědělského intervenčního fondu Robert Zavadil a shrnul situaci ohledně počtu producentů v Česku. V červenci 68 prvních kupujících podalo hlášení, že nakoupili od 1263 producentů. V meziměsíčním srovnání tak přibyl jeden první kupující, a naopak se snížil počet producentů o čtyři. V rámci následné diskuze zaznělo, že se jedná o dlouhodobý trend a bylo by dobré se na něj zaměřit. Následně upozornil na termíny pro příjem žádostí v rámci dotačních titulů 20 na rok 2025.

Stavy skotu v Evropě a Česku shrnula Miluše Abrahámová z Ústavu zemědělské ekonomiky a informací. V Evropské unii klesají stavy skotu, proto se očekává pokles výroby masa o 2,3 procenta. Vzhledem k vysokým cenám se předpokládá též snížení spotřeby. Od toho se odvíjí počet porážek skotu, který za první pololetí klesl. Otevřel se opět trh s Tureckem, které je pro Evropu z hlediska vývozu hovězího masa a živých zvířat druhý největší odběratel po Velké Británii. Abrahámová upozornila, že Český statistický úřad přestal provádět soupis hospodářských zvířat k 1. dubnu, nyní probíhá sčítání vždy k 30. červnu a 31. prosinci. Ke konci letošního června se stavy skotu v Česku zvýšily na 1,4 milionu kusů. Ačkoliv počet poražených jatečných krav a jalovic byl meziročně vyšší, nestačil vyrovnat úbytek počtu poražených jatečných býků a volů. Ceny se podle ní drží na vysoké úrovni, ale je třeba se zaměřit i na náklady, které jsou též vyšší.

K situaci na mléčném trhu se vyjádřil předseda Českomoravského svazu mlékárenského Jiří Kopáček. Sektor je podle něj v lepší kondici než v loňském roce. Dodávky mléka v Evropské unii jsou nepatrně vyšší než loni, přičemž největší nárůst byl zaznamenán v Polsku, Itálii a Francii, naopak pokles nastal v

Holandsku a Irsku. Co se týká obsahových složek, byly zaznamenány mírně nižší hodnoty v EU včetně tučnosti. Projevilo se to podle něj na cenách smetany či másla. Shrnul dále cenu mléka v EU a ČR a též výrobu a ceny mlékárenských produktů. Informoval o úvahách o zavedení antidumpingových opatření ze strany Číny vůči Evropské unii jako politické odvetě proti její celní politice ohledně dovozu elektromobilů. Opatření se týkají sedmi evropských států včetně České republiky. V rámci diskuze členové konstatovali, že automotive vítězí, zatímco sektor zemědělství prohrává.

Informace z Agrární komory ČR shrnul ve svém vystoupení prezident organizace Jan Doležal, který též připomněl slíbené dvě miliardy korun navíc do resortního rozpočtu. Zatím je otázkou, jak budou peníze rozděleny, a chovatelské svazy by podle něj měly dát své stanovisko k této záležitosti. Dále informoval o Nařízení EU proti odlesňování. V praxi to znamená, že zemědělec bude muset nově doložit elektronickým certifikátem EU u každého kusu skotu údaje o místě chovu, původu krmiv a další. Přestože budou nová pravidla platit již od příštího roku, stále není k dispozici slibovaný IT systém ani přesná implementační pravidla. Proto Agrární komora ČR vyzvala společně s Potravinářskou komorou ČR a Svazem obchodu a cestovního ruchu ČR, jichž se nové povinnosti také budou týkat, k odkladu této regulace. Dále se věnoval nastavení podmínek pro podzimní kolo PRV, s nímž AK ČR nesouhlasí. Na poslední chvíli proběhla změna na úrovni vládní koalice a podmínky byly nastaveny v rozporu s návrhem Monitorovacího výboru. Komentoval také zpřísnění protierozních opatření, které AK ČR rovněž odmítá i proto, že jde nad rámec regulací EU a zhorší konkurenceschopnost českých zemědělců na trhu. Měly by podle AK ČR cílit pouze na ty zemědělce, kteří nehospodaří dle doporučení, a tudíž nebrání erozi, nikoli plošně na všechny. Novou předsedkyní Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova Evropského parlamentu se stane Veronika Vrecionová, AK ČR ji proto požádala o schůzku k představení priorit.

V rámci diskuze bylo tématem zpřísnění protierozních pravidel nad rámec Evropské unie. Trvání na nastavení systému tímto způsobem ze strany vlády označil předseda komoditní rady za jeden z rozhodujících momentů, kdy by měli zemědělci začít znovu protestovat. Dalšími tématy byla pravidla pro certifikaci Q CZ, Nařízení EU proti odlesňování či administrativní zátěž kladená na zemědělce. Další jednání komoditní rady se uskuteční ve čtvrtek 24. října.

Úřad AK ČR